

Giriş

Bu tezde Osmanlı imparatorlugunun zamanındaki 1601 tarihli bir belge incelenir.

Söz konusu belge ise, Venedik şehrinin Devlet Arşivinde bulunan bir mektuptur. Sabık Kıbrıs Beylerbeyi Cafer Pasa tarafından Venedik Doc'una yazılmış olan bir mektuptur.

Bu tür belgeler dilbilimsel bakımdan çok önemlidir. Fasih Türkçe dilinde yazılmamış olup konuşulan dile daha yakın olan bir Türkçeyi gösterirler. Buna rağmen hem mektubu gönderen kişi bakımından hem de içerdiği konu bakımından yüksek bir dil seviyesi gerekmektedir. Bu nedenle elimizdeki olan belgenin dili Orta Türkçenin bir örneğidir.

Bu çalışmanın ikinci bölümü belgenin transkripsiyonunu ve tercümesini kapsar. 2.1 bölümünde transkripsiyon kuralları açıklanır. Belgenin fotoğrafı 45 sayfasındadır. Belgenin tıpkıbasımı (faksimilesi) ise A ekinde. Ayrıca A ekinde, bu mektupla beraber birlikte muhafaza edilen diğer iki belge, resmi defter ve Venedikli tercüman tarafından yapılan orijinal tercümesi (1100 numaralı, bk A.2 bölümüne) bulunur.

Tezinin üçüncü bölümü belgenin tarihi bağlamı ve Cafer Paşa'nın kişiliği hakkında bilgi verir.

Üçüncü kısımda belge fonoloji bakımından değerlendirir. Onyedinci yüzyılın başlangıcı Osmanlı Türkcesinin fonetiği için kritik bir zamandır. Bu belgeden onyedinci yüzyılın fonolojik gelişmesi hakkında bazı bilgiler alabileceğiz.

Dördüncü ve beşinci bölümler sözlüklerden oluşmaktadırlar. Ayrı ayrı Türkçe, Farsca, Arapca ve Akdeniz bölgesine mahsus olan kelimeler gösterilmektedir.

Altıncı bölümde morfofonoloji bakımından gramer ekleri incelenecektir. B.1. ekinde belgedeki bulunan bütün kelime listeye gecirilir. B.2. eki ise söz konusu olan belgenin yanında muhafaza edilen diğer dokümanları kapsar.